

Roadmap e-Procurement - toekomstige wijzigingen

Versie april 2022

Eind 2020 startte de FOD BOSA met de ontwikkeling van een nieuw e-Procurement platform. Dit platform zal het huidige, sterk verouderde platform vervangen. In deze roadmap worden de belangrijkste mijlpalen in de ontwikkeling van het nieuwe platform besproken.

Naast een korte schets van de ontstaansgeschiedenis van het huidige platform worden in eerste instantie de missie en de kernwaarden toegelicht die de rode draad vormen bij de ontwikkeling van het nieuwe platform.

Vervolgens wordt uitgebreid ingegaan op de geplande ontwikkeling en oplevering van het nieuwe platform. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de uitrol van de zogenaamde basisversie enerzijds en die van enkele bijkomende functionaliteiten anderzijds.

Inhoudstafel

Inhoudstafel	3
Voorgeschiedenis	4
Sinds 2005 – het huidige platform	4
Vanaf 2022 – het nieuwe platform	6
Missie & Waarden	7
Missie	7
Waarden	8
Op de planning	10
Basisversie	13
Wat?	13
Een nieuwe en uitgebreide e-Catalogue module	14
Nieuwe en geïntegreerde e-Notification, e-Tendering en UEA-modules	15
Transitie huidige platform – nieuw platform	17
Bijkomende functionaliteiten – Stapsgewijs naar een end-to-end aankoopplatform	18
Wat?	18
Vloeiboek digitaliseren – Goedkeuren en digitaal handtekenen	19
Begeleiden van actoren	20
Templates	21
Clausulebibliotheek	22
(Semi)automatisch evalueren	23
Delen van dossiers	24
En verder...	24
Feedback en contact	25

Voorgeschiedenis

Sinds 2005 – het huidige platform

Met de publicatie van het Europese actieplan e-Procurement in 2004 stonden alle bestuursniveaus in België voor de uitdaging om ten laatste in 2010 het aankoopproces volledig digitaal te kunnen afhandelen. In 2005 werd daarom op federaal niveau beslist om binnen de toenmalige FOD Personeel en Organisatie de federale dienst e-Procurement op te richten. Deze dienst kreeg als missie het opstarten en beheren van een softwareplatform dat moest toelaten om overheidsopdrachten via elektronische weg te laten verlopen.

Het platform werd opgebouwd uit verschillende, oorspronkelijk onafhankelijke, modules. In 2006 werd e-Tendering als eerste applicatie in productie gesteld om het luik e-Submission (indiening en opening van offertes) te ondersteunen. In 2007 werd een eerste versie van de applicatie e-Catalogue toegevoegd, met als doel het ter beschikking stellen van catalogi en het plaatsen van bestellingen op deze catalogi. In 2008 werd vervolgens een nieuw publicatieplatform in gebruik genomen: e-Notification. Met deze toepassing kunnen aankopers overheidsopdrachten bekendmaken en beheren. Ondernemingen kunnen er gemakkelijk relevante aankondigingen terugvinden. In 2010 volgden e-Awarding en e-Auctions – de eerste applicatie met het oog op (onder meer) dossierbeheer, automatische evaluatie en creatie van templates, de tweede voor het organiseren van omgekeerde elektronische veilingen.

In 2011 nam e-Notification de rol van het Bulletin der Aanbestedingen over en werd op die manier het officiële Belgische publicatiekanaal voor aankondigingen van overheidsopdrachten.

In 2014 werd de integratie tussen de verschillende modules versterkt door het toevoegen van een module voor het centraal beheer van organisaties en gebruikers.

Naar aanleiding van een verlenging van het onderhoudscontract met de bestaande dienstverlener werd in 2017 op vraag van de Ministerraad een business case opgesteld waarin verschillende pistes voor het toekomstige beheer van het platform werden onderzocht. Hoewel de aanschaf en verdere “customisatie” van een op de markt beschikbare oplossing aanvankelijk de meest haalbare piste leek, werd er uiteindelijk toch gekozen voor een aanpak waarbij het nieuwe platform volledig wordt herbouwd, maar dan op maat en volgens de wensen van de FOD BOSA en zijn klanten.

Er waren verschillende redenen voor deze koerswijziging:

De praktijk bij andere DG's binnen de FOD BOSA toonde al aan dat het gebruik van de agile ontwikkelmethode en de samenwerking met een externe partner waardevolle en kwalitatieve eindproducten kan opleveren. Een mooi voorbeeld hiervan is de e-Box voor burgers en ondernemingen.

Verder leert de ervaring met andere projecten dat de publieke sector vaak andere standaarden hanteert dan de standaarden die ondersteund worden in commerciële oplossingen. Een aanpak op maat kan beter inspelen op deze behoefte en kan ervoor zorgen dat standaardprocessen binnen de overheid toch gedigitaliseerd kunnen worden, zonder dat daarvoor verregaande, technisch complexe en dus vaak ook dure aanpassingen aan bestaande software moeten gebeuren.

Een laatste, maar minstens even belangrijk argument is het gegeven dat de FOD BOSA in deze vernieuwde aanpak eigenaar wordt van alle ontwikkelde broncode en een vendor lock-in¹ in de toekomst kan worden vermeden.

¹ Vendor lock-in maakt een klant voor een bepaald product of dienst afhankelijk van een leverancier omdat hij niet in staat is om van leverancier te veranderen zonder substantiële omschakelingskosten of ongemak.

Vanaf 2022 – het nieuwe platform

Op 4 september 2020 keurde de Ministerraad het voorstel goed om het nieuwe e-Procurement platform “from scratch” te laten ontwikkelen, geheel op maat en volgens de specificaties van de FOD BOSA en middels afname op een bestaande raamovereenkomst van de FOD BOSA DG Digitale Transformatie.

Het platform blijft trouw aan de in 2017 door de Ministerraad gevalideerde basisprincipes (modulair te gebruiken, open en toegankelijk voor andere toepassingen, enz.). Het zal nog steeds gratis beschikbaar gesteld worden voor eindgebruikers van alle aanbesteders in België (op dit moment zijn er dat meer dan 5500) en alle ondernemingen (nationaal en internationaal) die willen intekenen op overheidsopdrachten in België.

De FOD BOSA heeft de intentie om het platform voortdurend te laten evolueren, dit met het oog op een optimale gebruiksvriendelijkheid en een gegarandeerde wettelijke en technische conformiteit. Daarnaast wordt de bestaande scope van het platform uitgebreid met end-to-end gerichte functionaliteiten. Ook andere functionaliteiten kunnen op termijn worden toegevoegd, dit op basis van co-creatie met de verschillende stakeholders.

Om die reden werd naast de reeds bestaande nationale stuurgroep e-Procurement ook een federale gebruikersgroep opgericht waar feedback omtrent het nieuwe platform en nieuwe functionaliteiten zal worden verzameld en waarin de opleidingsbehoeften en -planning zullen worden bepaald.

Missie & Waarden

Missie

De FOD BOSA wil met het nieuwe e-Procurement platform verschillende doelstellingen realiseren.

In de eerste plaats streven we ernaar een aankoopplatform aan te bieden dat steeds **conform is met het wetgevend en technologisch kader**. Hiertoe volgen we de regelgeving overheidsopdrachten nauwgezet op en bieden tools aan die het voor de eindgebruiker makkelijk maken om deze regelgeving te respecteren. Uiteraard houden we bij de ontwikkeling van het platform rekening met heel wat andere wettelijke verplichtingen (GDPR, “only once”, taalwetgeving, openbaarheid van bestuur, enz.). Ook op technologisch vlak houden we graag de vinger aan de pols. We willen een platform aanbieden dat beantwoordt aan de laatste technische standaarden en dat goed ontsloten is voor de buitenwereld. Het garanderen van een optimale gebruiksvriendelijkheid staat hierbij centraal.

In tweede instantie wenst FOD BOSA het platform stapsgewijs te laten groeien zodat het gebruikers steeds bredere en diepgaandere **ondersteuning** kan bieden bij **het volledige aankoopproces**. Om die reden zal het platform gestaag worden uitgebreid met end-to-end functionaliteiten. Een eerste reeks mogelijke uitbreidingen werd reeds geanalyseerd. Deze worden verderop in dit document toegelicht.

FOD BOSA hecht verder veel belang aan een goede **ondersteuning van de eindgebruikers** van het platform. Deze ondersteuning zal in de eerste plaats worden aangeboden via een performante helpdesk en via andere kanalen zoals handleidingen en praktische checklists. Ook een degelijke **opleiding** van de eindgebruikers wordt voorzien, dit zowel via e-learning als via klassieke opleidingen (waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor de geaccrediteerde opleiders).

Waarden

Dankzij investeringen van de federale overheid kan het platform **gratis ter beschikking** worden gesteld aan alle ondernemingen en aan alle eindgebruikers binnen aanbestedende overheden en entiteiten in België die onderworpen zijn aan de wetgeving overheidsopdrachten. Deze laatste groep omvat niet alleen de federale, regionale en lokale bestuursniveaus, maar ook tal van andere organisaties zoals vzw's, scholen(groepen), ziekenhuizen en zorginstellingen enz.

In het domein van de overheidsopdrachten is het van primordiaal belang dat de communicatie tussen overheid en onderneming **volgens de wettelijke spelregels** verloopt. De werking van het platform dient daarom te allen tijde conform te zijn aan de in voege zijnde regelgeving overheidsopdrachten. Ook andere toepasselijke regelgeving (GDPR, "only once", taalwetgeving, ...) dient te worden geïntegreerd.

Door gebruik te maken van moderne standaarden voor webontwikkeling en **aandacht voor standaarden die digitale inclusie** bevorderen, zal de toegankelijkheid van het nieuwe platform gewaarborgd zijn, in het bijzonder voor personen met een visuele of auditieve beperking.

Het nieuwe platform moet in alle opzichten een "open" platform zijn:

Zo moet het platform zo veel mogelijk gebruik maken **van open standaarden**. Op Europees vlak bestaan heel wat initiatieven (bv. openPEPPOL, met als Belgische implementator Mercurius) die tot doel hebben de interoperabiliteit van e-procurement toepassingen te vergroten en op die manier cross-border procurement te faciliteren.

Daarnaast moet het platform beschikken over een uitgebreide API waarmee **machine-naar-machine communicatie** mogelijk wordt. Aldus kan het platform maximaal geïntegreerd worden met externe (backoffice) toepassingen van stakeholders (bv. Fedcom, eDelta van de Vlaamse Overheid, enz.) en kan het een efficiëntere toegang bieden aan zogenaamde "media". Dit zijn derde partijen die publieke informatie (bv. aankondigingen van opdrachten) opzoeken in het platform om deze vervolgens te exporteren en verder te verspreiden naar eigen klanten (bijvoorbeeld ondernemingen). Het spreekt voor zich dat dit de zichtbaarheid van overheidsopdrachten ten goede komt.

Ten slotte moet het platform zo veel als mogelijk **integreren met reeds bestaande bouwstenen van de DG Digitale Transformatie en CSAM** (zoals bijvoorbeeld FAS, BTB en rollenbeheer, IWF, Mercurius, FTS, ...).

Globaal gezien koestert de FOD BOSA met dit platform de ambitie om de volgende stap te zetten op het vlak van **digitale transformatie**. Met een volwaardige “digital-first” aanpak moet het platform de wereld van overheidsopdrachten nog toegankelijker maken voor aanbesteders en ondernemingen en op die manier bijdragen aan een verdere administratieve vereenvoudiging en een vlotter verloop van overheidsopdrachtenprocedures. Conform het toekomstige KMO-actieplan wil de FOD BOSA met dit nieuwe platform ook een kwaliteitsvolle monitoring van de toegang van KMO’s tot overheidsopdrachten faciliteren.

Op de planning

De onderstaande tabel biedt een schematisch overzicht van de verwachte evolutie van het platform in de komende jaren. Voor elk werkpakket wordt aangegeven of het behoort tot de “basisversie” van het platform, dan wel tot de zogenaamde “bijkomende functionaliteiten”. Het onderscheid tussen beide wordt verderop in deze roadmap verduidelijkt.

De planning van de basisversie wordt in hoofdzaak bepaald door externe factoren, zoals de aflopende ondersteuning voor het huidige platform (Q1 2023) en de verplichte ingebruikname van volledig nieuwe Europese publicatieformulieren (eForms, Q4 2023). Voor de FOD BOSA is het verzekeren van de dienstverlening hierbij prioritair.

De bijkomende functionaliteiten werden in co-creatie met verschillende stakeholders opgesteld en werden vervolgens geprioriteerd op basis van een aantal gewogen criteria, waaronder de gepercipieerde meerwaarde voor klantenorganisaties, de mogelijke impact op deze klantenorganisaties, de geschatte implementatiekost voor de FOD BOSA, enz.

Deze planning is louter indicatief en onder voorbehoud van wijzigingen. Aanpassingen die nodig zijn om de wettelijke conformiteit van het platform te garanderen zullen uiteraard prioritair worden behandeld. Het gaat hierbij niet enkel om aanpassingen aan de wetgeving overheidsopdrachten, maar om elke reglementaire aanpassing die rechtstreeks of onrechtstreeks een impact heeft op het platform (zoals recent bijvoorbeeld de "Clean Vehicles Directive"²). Ook wijzigingen die noodzakelijk zijn om de interoperabiliteit met andere platformen (zoals bv. het Europees Publicatieblad) te waarborgen krijgen voorrang.

² Richtlijn (EU) 2019/1161 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn 2009/33/EG inzake de bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen (zie <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1161>)

Q1 2023	Q2 – Q3 2023	Q4 2023	2024	
<p>Registreren en beschikbaar maken van alle overeenkomsten inclusief catalogi gaat live</p> <p><u>Zie Een nieuwe en uitgebreide e-Catalogue</u></p>	<p>Eén module voor e-Notification, e-Tendering</p> <p><u>Zie Nieuwe en geïntegreerde e-Notification en e-Tendering</u></p>	<p>De UEA-module wordt geïntegreerd in het nieuwe platform</p>	<p>Automatisch aanmaken van documenten op basis van templates wordt mogelijk</p> <p><u>Zie Bijkomende functionaliteiten – Templates</u></p>	<p>Evaluaties worden (semi)automatisch uitgevoerd</p> <p><u>Zie Bijkomende functionaliteiten – (Semi)automatisch evalueren</u></p>
<p>Als aanvrager kan ik mijn behoefte kenbaar maken door het indienen van een aanvraag.</p>	<p>Als redacteur bereid ik een nieuwe aankondiging voor of stel ik een uitnodiging tot indienen van een offerte op. Hieraan koppel ik de opdrachtdocumenten, een forum en een kluis.</p>	<p>Als redacteur kan ik mijn UEA aanvraag rechtstreeks in het platform opstellen en samen met de aankondiging van de opdracht publiceren</p>	<p>Als redacteur kan ik documenten genereren op basis van een template die ik terug kan vinden in de templatebibliotheek.</p>	<p>Als redacteur kan ik een evaluatiestructuur opstellen aan de hand waarvan de offertes deels automatisch, deels manueel worden geëvalueerd. Ik koppel de evaluatiestructuur aan een publicatie of uitnodiging.</p>
<p>Als behandelaar van de aanvragen kan ik een aanvraag behandelen en meteen een nieuw dossier opstarten of rechtstreeks een nieuwe bestelbon aanmaken.</p>	<p>Als uitgever publiceer ik een aankondiging of verstuur ik de uitnodiging tot indienen van een offerte.</p>	<p>Als onderneming kan ik een UEA antwoord rechtstreeks in het platform opstellen en samen met mijn offerte indienen</p>	<p>Als organisatiebeheerder vul ik de templatebibliotheek aan met eigen templates of met templates aangereikt door FOD BOSA.</p>	<p>Als uitgever kan ik een publicatie of uitnodiging goedkeuren waardoor, op basis van de evaluatiestructuur, een vragenlijst wordt aangemaakt voor de ondernemingen.</p>
<p>Als bestelbonvoorbereider maak ik rechtstreeks bestelbonnen op en dien ik deze in.</p>	<p>Als forumrespondent beantwoord ik vragen die ondernemingen stellen. Als openingsassistent neem ik deel aan de opening van de aanvragen tot deelneming / offertes en stel ik het PV op.</p>	<p>Aankopers worden beter begeleid in het aankoopproces</p> <p><u>Zie Bijkomende functionaliteiten – Begeleiden van actoren</u></p>	<p>Clausules in bestekken en andere documenten worden gedeeld en worden hergebruikt in templates</p> <p><u>Zie Bijkomende functionaliteiten – Clausulebibliotheek</u></p>	<p>Als ondernemer vul ik de vragenlijst in wanneer ik mijn offertedocumenten toevoeg.</p>
<p>Een ERP/Financieel systeem haalt een ingediende bestelbon op, keurt deze goed en stuurt de goedkeuring terug.</p>	<p>Als ondernemer beheer ik mijn visitekaartje. Hierdoor kunnen aanbesteders mijn onderneming opzoeken en contacteren.</p>	<p>Als deelnemer aan het aankoopproces krijg ik een duidelijk beeld van de te doorlopen stappen.</p>	<p>Als organisatiebeheerder beheer ik een bibliotheek aan clausules die ik zelf aanmaak of kopieer uit de clausulebibliotheek van BOSA.</p>	<p>Als evaluator controleer ik de antwoorden van de ondernemingen en vul ik de evaluatie verder aan. Het platform berekent vervolgens automatisch het eindresultaat van de evaluatie.</p>
<p>Als dossierbeheerder maak ik rechtstreeks nieuwe dossiers aan in het platform.</p>	<p>Als ondernemer zoek ik in alle opdrachten in het BDA en krijg ik elke dag de nieuwste opportuniteiten en wijzigingen in mijn mailbox.</p>	<p>Als organisatiebeheerder modelleer ik de verschillende aankoopprocedures binnen mijn organisatie.</p>	<p>Als organisatiebeheerder voeg ik clausules toe aan templates.</p>	<p>Beter delen van dossiers</p> <p><u>Zie Bijkomende functionaliteiten – Delen van dossiers</u></p>
<p>Als overeenkomstbeheerder deel ik mijn overeenkomsten met alle deelnemende organisaties en monitor ik de afname ervan.</p>	<p>Als ondernemer stel ik vragen via het forum en dien mijn aanvraag tot deelname en/of offerte in.</p>		<p>Als organisatiebeheerder monitor ik het gebruik van clausules in typedocumenten.</p>	<p>Als organisatiebeheerder stel ik voor mijn organisatie zelf teams samen die gekoppeld worden aan dossiers en geef aan elk team de juiste machtiging (editor, viewer, overeenkomstbeheerder, ...).</p>
<p>Het huidige e-Catalogue platform wordt uit productie genomen</p> <p><u>Zie Transitie naar het nieuwe platform</u></p>	<p>Het vloeiboek wordt gedigitaliseerd</p> <p><u>Zie Bijkomende functionaliteiten – Goedkeuren en digitaal handtekenen</u></p>			<p>Als dossierbeheerder vul ik de teams aan met gebruikers die hierdoor speciale machtigingen krijgen op het dossier.</p>
	<p>Als dossierbeheerder stel ik een vloeiboek op en verzend ik het voor goedkeuring.</p> <p>Als goedkeurder kan ik een vloeiboek goedkeuren, afkeuren of mijn advies erop geven.</p>			

Als goedkeurder kan ik documenten in het vloeiboek elektronisch handtekenen.

Basisversie

Wat?

In eerste instantie zal een zogenaamde “basisversie” van het nieuwe platform worden ontwikkeld. Deze basisversie herneemt de functionaliteiten die reeds aanwezig zijn in het huidige platform. De focus ligt hierbij m.a.w. op het vervangen van de bestaande toepassingen: e-Notification, e-Tendering, UEA en e-Catalogue.

De meest prioritaire doelstelling van dit project is het **verzekeren van de continuïteit**. Vandaag wordt het huidige platform gebruikt door meer dan 100.000 eindgebruikers en zijn er meer dan 5.500 aanbesteders aangesloten. Er worden elk jaar meer dan 20.000 opdrachten op het platform bekendgemaakt en meer dan 150 raamovereenkomsten worden er gedeeld. In 2023 zal enerzijds het onderhoudscontract voor het huidige platform aflopen en zal anderzijds de Europese Commissie het gebruik van volledig nieuwe aankondigingsmodellen (“eForms”) verplichten. De belangrijkste doelstelling bestaat er dus in om voor de modules die vandaag gebruikt worden een vlotte overgang te verzekeren naar een gebruiksvriendelijk en performant nieuw e-Procurement platform.

De go-live van de basisversie het nieuwe, geïntegreerde en verbeterde e-Procurement platform zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2023.

Een nieuwe en uitgebreide e-Catalogue module

Zoals aangegeven, zal de basisversie grotendeels dezelfde post-award functionaliteiten aanbieden als momenteel beschikbaar zijn in het **huidige e-Catalogue**. Het gaat meer bepaald om het registreren van overeenkomsten en het beheren van elektronische catalogi. Daaraan gekoppeld wordt ook ondersteuning voorzien voor het afhandelen van bestelaanvragen en bestellingen op deze overeenkomsten en catalogi.

FOD BOSA wil met de nieuwe module echter nog een stap verder gaan door ook de **monitoring van afnames op overeenkomsten** te versterken. Recente rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie³ bevestigt immers dat maximale afnames op raamovereenkomsten gerespecteerd dienen te worden. Een centraal platform waarop alle afnames op een raamovereenkomst geregistreerd kunnen worden maakt een professioneler en wettelijk conform beheer van overeenkomsten mogelijk. Concreet zullen aanbesteders, zoals in het huidige platform al het geval is, hun overeenkomsten op het platform kunnen delen met andere deelnemers (rechtspersonen). Idealiter registreren deze deelnemers vervolgens elke afname op de overeenkomst door middel van een bestelbon, en dit ofwel handmatig op het platform zelf, dan wel via een integratie van het platform met bestaande back-offices of financiële systemen. Om een betere opvolging van de afname te verwezenlijken, wordt de scope van het platform uitgebreid: er zullen meer flexibele mogelijkheden zijn voor de integratie; in de overeenkomsten worden de nodige bedragen opgenomen die een opvolging van de afname gemakkelijker maken.

Via **de shop** zullen gemachtigde gebruikers niet alleen toegang krijgen tot de verschillende catalogi, maar ook tot alle overeenkomsten die beschikbaar zijn voor hun organisatie. Op die manier wordt het nog makkelijker om een aanvraag of bestelling te lanceren. Beantwoordt geen enkele beschikbare catalogus of overeenkomst aan de behoefte, dan kan de gebruiker ook een aanvraag of bestelling lanceren zonder overeenkomst.

De informatie uit deze aanvragen en bestellingen zonder overeenkomst kan gebruikt worden om **opportunities voor gemeenschappelijke overeenkomsten te identificeren**.

³ Zie <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-216/17&language=EN> en <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-23/20&language=EN>

Nieuwe en geïntegreerde e-Notification, e-Tendering en UEA-modules

Zoals vermeld zal de basisversie de pre-award functionaliteiten van **e-Notification** en **e-Tendering** hernemen. Dit omvat o.a. het huidige Bulletin der Aanbestedingen en de module voor het indienen en openen van aanvragen tot deelneming en offertes. Meer bepaald zullen de volgende functionaliteiten worden voorzien:

Publicatie

Een PUBLICATIE is een bekendmaking van een overheidsopdracht onder de vorm van een elektronisch standaardformulier. In het nieuwe platform zal gebruik worden gemaakt van de volledig nieuwe Europese publicatieformulieren (eForms) en van het meest recente datamodel van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA). Voor de regels omtrent het juiste gebruik van bekendmakingsformulieren en het UEA zal het platform steunen op de vigerende wetgeving rond overheidsopdrachten.

Uitnodiging

Aanbesteders kunnen een UITNODIGING gebruiken om kandidaten gelijktijdig en schriftelijk uit te nodigen tot het indienen van een offerte in het kader van een niet-openbare procedure, een concurrentiegerichte dialoog, een innovatiepartnerschap, een mededingingsprocedure met onderhandeling, een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking, een onderhandelingsprocedure met of zonder voorafgaande oproep tot mededinging, een lijst van geselecteerde kandidaten of een kwalificatiesysteem.

De aanbesteder kan bij elke uitnodiging en bij de meeste publicaties (afhankelijk van het type bekendmaking) gebruik maken van bijkomende digitale tools, zoals het forum, de pitch en de indieningsruimte

Forum

Het FORUM laat ondernemingen toe om online vragen te stellen over een bepaalde opdracht, bijvoorbeeld om verdere verduidelijkingen te krijgen voordat ze beslissen om deel te nemen aan de opdracht. De aanbesteder kan deze vragen online beantwoorden en zowel vraag als antwoord anoniem publiceren zodat alle mogelijk geïnteresseerde partijen over dezelfde informatie beschikken.

Pitch

Met een PITCH kan de aanbesteder een online vergadering inplannen met ondernemingen (denk hierbij aan tools als Microsoft Teams). Dit kan gaan van een algemene, open vergadering waar iedereen welkom is (bijvoorbeeld ter vervanging van een fysieke informatiesessie) tot individuele overlegmomenten in het kader van bijvoorbeeld een onderhandeling.

Indieningsruimte

De INDIENINGSRUIMTE die gekoppeld is aan een publicatie of uitnodiging zal de plek zijn waar ondernemingen hun aanvraag tot deelneming of hun offerte voor een bepaalde opdracht online kunnen indienen in een beveiligde elektronische kluis. Ondernemingen zullen hier ook gebruik kunnen maken van een geïntegreerde UEA-module, wanneer de opdracht dat vereist.

Kennisgeving

Ten slotte bekijkt FOD BOSA de mogelijkheid om aanbesteders KENNISGEVINGEN (bv van (niet-) gunning) naar Belgische ondernemingen te laten versturen via een gekwalificeerde elektronische aangetekende zending. Hiervoor zou een koppeling kunnen voorzien worden met de e-Box voor ondernemingen (<https://www.eboxenterprise.be>).

Bulletin der Aanbestedingen en zoekmotor

Uiteraard wordt ook een gebruiksvriendelijke interface en performante zoekmotor voor ondernemingen voorzien, zodat zij snel en efficiënt toegang krijgen tot gepubliceerde aankondigingen (Bulletin der Aanbestedingen) en opdrachten waartoe ze werden uitgenodigd.

Transitie huidige platform – nieuw platform

Al tijdens de ontwikkeling van het nieuwe platform wordt er gewerkt aan een plan om de overgang van het bestaande naar het nieuwe platform zo vlot mogelijk te laten verlopen. Naast het in kaart brengen en afbakenen van de te migreren gegevens wordt er ook een technische analyse uitgevoerd naar de manier waarop deze migratie dient te verlopen.

Concreet zullen nét voor go-live heel wat gegevens van het oude platform (gebruikers en organisaties, dossiers en catalogi, aankondigingen, PV's van opening, enz.) worden overgebracht naar het nieuwe platform. Zodra het nieuwe platform in bedrijf is, neemt het zo goed als alle taken van het oude platform over. Gebruikers die een nieuwe overheidsopdracht willen publiceren, een uitnodiging willen verzenden, een overeenkomst willen registreren of die aanvragen en bestellingen op overeenkomsten en catalogi willen afhandelen, doen dat vanaf dan volledig en uitsluitend in de nieuwe toepassing. Ook het beheer van gebruikers en organisaties gebeurt vanaf dan meteen in de nieuwe toepassing.

Het oude platform zal nog gedurende een beperkte periode simultaan beschikbaar zijn, zij het met sterk ingeperkte gebruiksmogelijkheden. Tijdens deze uitdooffase kunnen gebruikers hun lopende opdrachten in e-Notification en e-Tendering tot een stabiel eindpunt brengen, alvorens ook deze zullen worden gemigreerd naar het nieuwe platform.

Bijkomende functionaliteiten – Stapsgewijs naar een end-to-end aankoopplatform

Wat?

In 2021 werd een parallel traject gestart om na te gaan welke uitbreidingen nog zouden kunnen toegevoegd worden aan de basisversie van het nieuwe e-Procurement platform. Deze bijkomende functionaliteiten hebben tot doel het aankoopproces – en dan vooral bepaalde stappen in de plaatsingsprocedure – nog verder te ondersteunen en het platform zo stapsgewijs uit te bouwen tot een end-to-end aankoopplatform.

In een eerste stap werd samen met een externe partner een high-level analyse uitgevoerd. Er werd onderzocht welke bijkomende functionaliteiten de grootste meerwaarde zouden hebben voor aanbesteders en hoe deze aangeboden kunnen worden aan eindgebruikers. Hiervoor werd een enquête afgenomen bij alle Belgische aanbesteders. Daarnaast werden de aankoopverantwoordelijken van enkele piloot-FOD's geïnterviewd en namen ze deel aan verschillende workshops.

De resultaten van deze analyse omvatten een geprioriteerde lijst van functionele ontwerpen die mits enige verfijning in het toekomstige platform kunnen worden geïntegreerd.

Het is dan ook de bedoeling om de ontwikkeling van deze bijkomende functionaliteiten zoveel als mogelijk parallel aan die van de basisversie te plannen.

Hieronder volgt een overzicht van de beoogde functionaliteiten, gerangschikt volgens hun gepercipieerde meerwaarde (hoogste eerst).

Vloeiboek digitaliseren – Goedkeuren en digitaal handtekenen

In de basisversie van het platform zijn geen geavanceerde goedkeuringen mogelijk. Zo is een aanvraag, aankondiging, uitnodiging of een draft bestelbon enkel goed te keuren door één persoon die daartoe de juiste machtigingen krijgt.

Met deze module wordt de mogelijkheid geïntroduceerd om op het e-Procurement platform een volledige goedkeuring van bepaalde dossiers en documenten te organiseren. Goedkeurders in de flow kunnen naast het goedkeuren, afkeuren of het louter geven van advies ook documenten digitaal ondertekenen. Naast het louter goedkeuren van aanvragen of draft bestelbonnen (objecten in het platform) kan deze module bijvoorbeeld ook worden toegepast bij de goedkeuring van de opdracht, goedkeuring van selectie- of gunningsbeslissing of bij het sluiten.

Vandaag de dag worden vloeiboeken vaak nog op papier of via email verstuurd waarbij slechts de verzenders en ontvangers van de status op de hoogte zijn. Door het gebruik van deze module worden goedkeuringen nu op één plaats bewaard en kunnen alle betrokken actoren het goedkeuringsproces volgen. Het gebruik van deze module zal niet alleen zorgen voor efficiëntiewinsten maar laat aanbesteders ook toe hun papiergebruik te verminderen.

Indicatieve go-live: Q1 2023

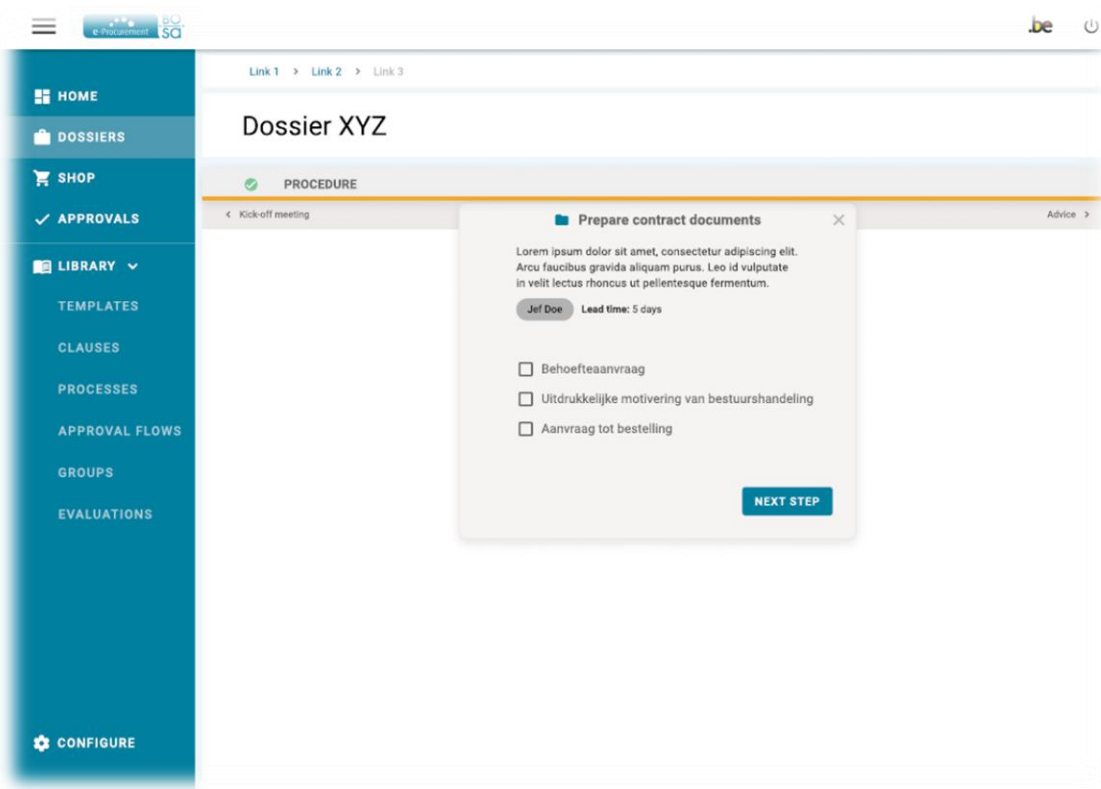
Begeleiden van actoren

Doel van deze functionaliteit is het voorzien van wizards. Deze kunnen de gebruiker “end-to-end” begeleiden doorheen de plaatsingsprocedure zodat die precies weet welke stap wanneer genomen moet worden. Dit draagt ook bij aan de transparantie van het plaatsingsproces.

Aanbesteders kunnen de aankoopprocessen volledig zelf opzetten, geënt op de eigen situatie. Aankoopprocessen kunnen ook gedeeld worden en op die manier een inspiratiebron zijn voor andere publieke organisaties.

Aankoopprocessen en plaatsingsprocedures zijn bijzonder complex. Vaak hebben enkel de aankoopexperts binnen een organisatie een goed zicht op de te volgen stappen. Dankzij deze module krijgen alle betrokken actoren een duidelijk overzicht van alle etappes in het aankoopproces en weten ze op voorhand wat er wanneer van hen verwacht wordt. Het correct gebruik van deze module zorgt op die manier niet alleen voor meer transparantie maar zal naar verwachting ook het risico op fouten verminderen.

Indicatieve go-live: Q2-Q3 2023

Templates

Deze functionaliteit biedt de mogelijkheid om op het e-Procurement platform templates te definiëren en te personaliseren. De gebruiker kan deze vervolgens inzetten op het relevante moment in de plaatsingsprocedure (bijvoorbeeld bij het opstellen van een bestek of een gunningsbeslissing). Uiteraard wordt alle data die al aanwezig is in het platform automatisch overgenomen in de template. Afhankelijk van de interne organisatie van de gebruiker kan dit in elke stap van het proces relevant zijn.

Documenten die worden gebruikt in het kader van aankoopprocedures bevatten vaak dezelfde elementen en wijken slechts van elkaar af op inhoudelijke details die verband houden met het voorwerp van de opdracht. Aangezien templates al de nodige “vaste” elementen bevatten en automatisch worden aangevuld met opdrachtspecifieke data uit het platform, dragen ze bij tot een efficiënter verloop van de procedure. Bovendien bieden ze een betere garantie op conformiteit, zowel intern (bv. gebruik van vaste modeldocumenten binnen de eigen organisatie) als naar de buitenwereld toe (wettelijke conformiteit).

Indicatieve go-live: Q4 2023

The screenshot displays the user interface of the e-Procurement platform. On the left is a blue navigation sidebar with menu items: HOME, DOSSIERS, SHOP, LIBRARY (with a dropdown arrow), TEMPLATES (highlighted), CLAUSES, PROCESSES, and GROUPS. At the bottom of the sidebar is a 'CONFIGURE' button. The main content area shows the template editor for '1_gsb_eur_drempel'. At the top right of the editor are 'DOWNLOAD' and 'PUBLISHED' buttons. Below the title, there are language selection options: 'Editing language' with buttons for NL, FR, EN, and DE. The main content of the template is a document preview for 'generic logo company' with the title 'Gemotiveerde selectiebeslissing van een opdracht waarvan de geraamde waarde de Europese drempel bereikt'. It includes a subtitle '(Dit document is een leidraad; elke selectiebeslissing is maatwerk)', a field for 'Overheidsopdracht voor' set to 'Overheidsinstelling', and a 'Prodedure' field set to 'Open procedure'. Below this is a section titled '1. Wetgeving en antecedenten' containing a list of legal references:

- De wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, met name art. 37 (niet-openbare procedure) art. 38 (mededingingsprocedure met onderhandeling)
- Het koninklijk besluit van 18 april 2017 plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren ;
- De wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies ;
- De wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen ;
- Het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten ;

Clausulebibliotheek

Deze functionaliteit maakt het makkelijker voor de gebruiker om het administratieve luik van een bestek op te stellen. De gebruiker zal hiertoe immers clausules kunnen selecteren uit een clausulebibliotheek. Deze bibliotheek kan zowel (algemeen beschikbare) standaardclausules bevatten als clausules die eigen zijn aan de organisatie van de gebruiker. Ook KMO-vriendelijke typeclausules die duurzaamheid aanmoedigen en bijdragen aan onder meer de strijd tegen sociale dumping en oneerlijke concurrentie kunnen op die manier ter beschikking worden gesteld.

Het gebruik van vooraf vastgelegde en juridisch afgetoetste clausules draagt bij aan de wettelijke conformiteit van opdrachtdocumenten en dus van de aankoopprocedures. Een monitoring op het gebruik van verschillende soorten clausules kan ook heel wat nuttige inzichten opleveren voor het strategisch aankoopbeleid van organisaties en bestuursniveaus.

Indicatieve go-live: Q4 2023

The screenshot shows a web interface titled "Edit clause" with a close button (X) in the top right corner. The form contains the following sections:

- Name clause:** A text input field containing "Clause A.2.3".
- Clause:** A large text area containing the text: "De opdracht begint op de derde werkdag die volgt op de datum van verzending van de kennisgeving van de sluiting van de opdracht en duurt tot op het ogenblik dat de opdracht volledig is uitgevoerd. De uitvoering van de diensten voorzien in het onderhavig bestek moet, in alle gevallen, worden beëindigd binnen de voorziene termijn, in overeenstemming met punt 14.1." Below this text are two smaller text boxes:
 - "Omschrijving van het toepassingsgebied en de aard van de verlengingen" (with a close button X)
 - "Omschrijving van de voorwaarden waaronder deze clausule kan gebruikt worden" (with a close button X)
- Condition / 'When to use this clause':** A text area containing placeholder text: "Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat."

At the bottom right of the form, there is a character count "0/100". At the bottom of the interface, there are two buttons: "SAVE AS DRAFT" and "SAVE AND PUBLISH".

(Semi)automatisch evalueren

Deze functionaliteit biedt aanbesteders de mogelijkheid om interactieve en gestructureerde vragenlijsten op te stellen op basis van de criteria in het bestek. Aan criteria kan ook een weging worden toegekend. Inschrijvers beantwoorden deze vragenlijsten op gestructureerde wijze. Op basis van deze gestructureerde antwoorden kunnen bepaalde criteria semiautomatisch geëvalueerd worden en kunnen andere criteria gemakkelijker manueel verwerkt worden. Deze functionaliteit is relevant bij het opstellen van het bestek, het selecteren van kandidaten en het evalueren van de offertes.

Deze functionaliteit laat aanbesteders toe om offertes sneller en efficiënter te evalueren. De scores voor criteria die gestructureerd werden beantwoord, worden immers automatisch berekend door het platform. Nadat de aankoper de overige criteria manueel heeft gescoord, kan het platform een rangschikking voorstellen. Aankopers krijgen ook meer inzicht in de evaluatiestructuur omdat ze deze op voorhand vormgeven in het platform en er eventueel zelfs een simulatie op kunnen uitvoeren. Voor ondernemingen biedt deze manier van werken het voordeel dat offertes op een meer uniforme manier (nl. met gestructureerde data) kunnen worden ingediend.

Indicatieve go-live: 2024

Delen van dossiers

Het delen van informatie wordt in de basisversie van het platform op net dezelfde wijze georganiseerd als in het huidige platform. Dat wil zeggen dat de toegang tot functies en informatie die een gebruiker krijgt, wordt bepaald aan de hand van de rol of rollen die deze gebruiker heeft binnen zijn organisatie. Een gebruiker krijgt daarom dezelfde toegang tot alle dossiers die in zijn organisatie werden aangemaakt.

Deze bijkomende functionaliteit zal het mogelijk maken om nog specifiekere te bepalen welke informatie je wil delen met bepaalde (externe) gebruikers. Zo zal specifieke toegang kunnen gegeven worden aan een gebruiker voor slechts één bepaald dossier. Het zal ook mogelijk zijn deze specifieke toegangen automatisch aan te maken. Dit kan op basis van bepaalde parameters, zoals het aankoopproces dat wordt gekozen (zie “Begeleiden van actoren”).

Deze functionaliteit laat aankoopdiensten toe om extra actoren binnen het aankoopproces efficiënter te betrekken in het aankoopproces zonder dat deze een te grote toegang zouden krijgen tot de informatie van andere dossiers. Het draagt ook bij aan de efficiëntie gezien deze rechten automatisch kunnen ingesteld worden op basis van de concrete situatie.

En verder...

Het e-Procurement aankoopplatform zal voortdurend evolueren. Wijzigingen aan het regelgevend of technologisch kader zullen op regelmatige basis tot een aanpassing van het platform leiden. Daarnaast zullen bestaande functionaliteiten en diensten steeds verder worden geoptimaliseerd.

Op langere termijn kunnen bovendien extra functionaliteiten worden toegevoegd, zoals bijvoorbeeld een planningsmodule waarmee organisaties hun aankoopbeleid op langere termijn kunnen uittekenen. Ook een module voor het organiseren van online veilingen behoort tot de mogelijkheden, voor zover daar vanuit de klantenorganisaties vraag naar zou ontstaan.

Feedback en contact

Deze roadmap is beschikbaar op www.publicprocurement.be

Heb je vragen of opmerkingen over deze roadmap? Heb je ideeën of suggesties voor het nieuwe platform? Aarzel niet en contacteer ons op eproc2022@bosa.fgov.be!

Voor vragen of opmerkingen over het huidige platform kan je nog steeds terecht bij de helpdesk e-Procurement: e.proc@publicprocurement.be (02 740 80 00).